

«Діяльність у рамках реформи державних підприємств України» (SOERA)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ГЛОБАЛЬНІ СТАНДАРТИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ (GIAS)

ДОМЕН II: ЕТИКА ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗМ

29 серпня 2024 року

Домен II: Тренінг з Етики та професіоналізму

Технічні проблеми. Якщо ви зіткнулися з технічними проблемами, зверніться по допомогу до нашої команди технічної підтримки. Також ви можете написати у чат.

Матеріали курсу. Матеріали курсу будуть розіслані електронною поштою після сьогоднішнього тренінгу та відобразатимуться на екрані протягом усієї навчальної сесії (поточні/попередні матеріали тренінгів будуть розміщені на веб-сайті Міністерства Фінансів України у розділі Департаменту гармонізації ДВФК за посиланням <https://mof.gov.ua/uk/provedeni-zahodi-z-pitan-dvfk> або QR-кодом).

Запитання. В кінці нашого тренінгу буде сесія питань та відповідей. Не зволікайте задавати питання через чат. Команда викладачів опрацює питання, на які не вдасться відповісти відразу, ми надішлемо учасникам відповіді на їх електронну пошту.

Мікрофони. Мікрофони потрібно вимкнути, щоб усунути зайвий фоновий шум. Якщо хочете поставити запитання, будь-ласка, напишіть у чат.

Ввімкнена камера (необов'язково). Ви можете ввімкнути камеру, якщо не відчуваєте через це дискомфорту. Камери наших фасилітаторів будуть увімкненими, щоб створити відповідну атмосферу.

Попередження про запис. Зауважте, що заняття буде записуватися для цілей навчання та документування. Беручи в ньому участь, ви погоджуєтесь на запис.

Домен II: Етика та професіоналізм

Стандарти USAID (ADS) вимагають, щоб учасники були присутніми мінімум протягом 90% загальної тривалості курсу, щоб вважатися такими, що його пройшли.

Присутність на тренінгах щодо GIAS.

Присутність важлива, щоб забезпечити отримання всіма учасниками необхідної програмної інформації та навчальних матеріалів.

Зверніть увагу, що для отримання сертифіката про проходження курсу необхідно виконати такі вимоги:

- Бути присутніми протягом принаймні 90% тривалості заняття.
- Пройти опитування перед початком курсу та після його завершення.
- Пройти оцінювання курсу.

У разі оголошення повітряної тривоги, будь-ласка, перейдіть у безпечне місце. Зверніть увагу, що тренінг буде проходити без перерв, оскільки здійснюється запис для навчальних та документальних цілей.

Цей тренінг був розроблений для Департаменту гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю Міністерства фінансів України і не призначений для використання будь-якими іншими сторонами. Крім того, цей тренінг ґрунтується на галузевих практиках і вимогах чинних законів і нормативно-правових актах станом на 29 серпня 2024 року. Такі практики, закони й нормативні акти можуть змінюватися, тому учасникам тренінгу слід регулярно стежити за оновленими рекомендаціями щодо змісту цього тренінгу.

Знайомство з доповідачами!

**Даніель Домке
(Daniel Domke)**

Головний фасилітатор

Даніель Домке (Daniel Domke) - обіймає посаду Менеджера-консультанта «Делойт» (з 2022 року), основна діяльність якого зосереджена на послугах внутрішнього аудиту для федеральних відомств, органів влади штату та органів місцевого самоврядування.

Даніель має понад 18 років досвіду роботи у сфері аудиту, зокрема понад 10 років співпраці з багатьма федеральними управліннями генеральних інспекторів. Серед них Офіс спеціального генерального інспектора з питань відбудови Афганістану (SIGAR), Державний департамент США, Міністерство фінансів США та «Лігал Сервісез Корпорейшн» (Legal Services Corporation).

Даніель має глибокі знання та досвід щодо стандартів і процесів аудиту, оцінювання, принципів внутрішнього контролю та управління ризиками, вимог щодо надання федеральної допомоги і грантів, передової практики державного нагляду та управління діяльністю, а також взаємодії федеральних органів з міжнародними урядовими організаціями, органами влади штатів та органами місцевого самоврядування.

**Еллен Ван Шелстраете
(Ellen Van Schelstraete)**

Співфасилітатор

Еллен Ван Шелстраете (Ellen Van Schelstraete) обіймає посаду Менеджера-консультанта з питань внутрішнього аудиту, включаючи аудит та оптимізацію операційних і фінансових процесів, для національних та місцевих урядових установ, як у Сполучених Штатах Америки, так і в Бельгії (Європа).

Раніше Еллен понад 4 роки працювала в консалтинговому департаменті з управління ризиками компанії «Делойт» у Брюсселі (Бельгія), зокрема, допомагала у проведенні аудитів у місцевих органах влади, на рівні фламандських, федеральних та європейських урядів.

Еллен є сертифікованим внутрішнім аудитором (CIA), посада якої вимагає знань з управління проектами, управління ризиками, управління та підприємницьких якостей в рамках внутрішнього аудиту.

**Георгій Лещинський
(George Leshchynskiy)**

Співфасилітатор

Георгій Лещинський (George Leshchynskiy) обіймає посаду Старшого експерта USAID SOERA з питань внутрішнього аудиту та внутрішнього контролю, надаючи технічну підтримку Міністерству Фінансів України щодо посилення зазначених напрямків.

Георгій має понад 12 років досвіду роботи в сфері внутрішнього аудиту та ризик-менеджменту. В тому числі досвід запуску функції внутрішнього аудиту з «нуля», як в державному, так і комерційному секторі. Працював на керівних посадах в державному секторі та комерційних корпораціях, таких як BNP Paribas Group, DTEK Energy, IDS International.

Георгій має глибокі знання та досвід щодо застосування міжнародних стандартів внутрішнього аудиту, включаючи організацію та управління функцією внутрішнього аудиту. Володіє практиками налаштування ефективної діяльності внутрішнього аудиту та впровадження передових інструментів.

Програма

Цей тренінг являє собою 2-х годинний курс, який проводиться 29 серпня 2024 року з 16:00 до 18:00 за київським часом.

1

Вступ

2

Підготовка

3

Етика та професіоналізм в рамках внутрішнього аудиту

- **Принцип 1. Демонстрація чесності**
- **Принцип 2. Підтримка об'єктивності**
- **Принцип 3. Демонстрація компетентності**
- **Принцип 4. Належна професійна ретельність**
- **Принцип 5. Підтримка конфіденційності**

4

Сесія запитань та відповідей.

Цілі

Сприяння підвищенню довіри до фахівців з внутрішнього аудиту.

Сприяння формуванню етичної культури в рамках функції внутрішнього аудиту.

Забезпечення основи для довіри до результатів роботи та суджень внутрішніх аудиторів.

Надання порад та підказок щодо вирішення повсякденних етичних ситуацій.

Підготовка:

Глобальні стандарти внутрішнього аудиту (GIAS)

Global Internal Audit Standards™

Огляд (продовження)

Мета Стандартів

Скеровувати міжнародну професійну практику діяльності внутрішніх аудиторів і служити **базою для оцінювання та підвищення якості роботи функції внутрішнього аудиту**. В основі Стандартів лежать керівні принципи, дотримання яких **дає змогу ефективно проводити внутрішній аудит**.

Нова структура Стандартів

Нова структура Стандартів охоплює:

- **5 сфер (доменів);**
 - **15 принципів;**
 - **52 стандарти.**

Стандарти містять вимоги (**фрази зі словом «ПОВИНЕН»**), фактори, які необхідно враховувати під час впровадження (**настанови**) і докази відповідності (**вимоги**).

Ці компоненти допомагають внутрішнім аудиторам **дотримуватися принципів і досягати мети внутрішнього аудиту**.

Джерело: [Глобальні стандарти внутрішнього аудиту 2024 року](https://theiia.org) (theiia.org).

Надання послуг внутрішнього аудиту

13. Ефективне планування діяльності.
14. Виконання завдань.
15. Доведення висновків за результатами виконання завдань і нагляд за виконанням планів.

Етичне ставлення та професіоналізм

1. Демонстрація чесності.
2. Підтримка об'єктивності.
3. Демонстрація компетентності.
4. Належна професійна ретельність.
5. Підтримка конфіденційності.

Управління функцією внутрішнього аудиту

9. Стратегічне планування.
10. Управління ресурсами.
11. Ефективна комунікація.
12. Підвищення якості.

Нагляд за функцією внутрішнього аудиту

6. Повноваження надаються радою.
7. Незалежна робота.
8. Нагляд з боку ради.

Домен II: Етика та професіоналізм

Цей домен замінює колишній Кодекс етики Інституту внутрішніх аудиторів (IIA) та визначає очікування щодо поведінки професійних внутрішніх аудиторів, включно з керівниками служб внутрішнього аудиту (CAE) й іншими фізичними особами, які надають послуги внутрішнього аудиту.

1

Принцип 1. Демонстрація чесності

- ✓ Стандарт 1.1 Чесність і професійна сміливість
- ✓ Стандарт 1.2 Очікування організації щодо етичної поведінки
- ✓ Стандарт 1.3 Законна й етична поведінка

2

Принцип 2. Підтримка об'єктивності

- ✓ Стандарт 2.1 Індивідуальна об'єктивність
- ✓ Стандарт 2.2 Забезпечення об'єктивності
- ✓ Стандарт 2.3 Розкриття недоліків, що негативно впливають на об'єктивність

3

Принцип 3. Демонстрація компетентності

- ✓ Стандарт 3.1 Компетентність
- ✓ Стандарт 3.2 Безперервний професійний розвиток

4

Принцип 4. Належна професійна ретельність

- ✓ Стандарт 4.1 Відповідність Глобальним стандартам внутрішнього аудиту (GIAS)
- ✓ Стандарт 4.2 Належна професійна ретельність
- ✓ Стандарт 4.3 Професійний скептицизм

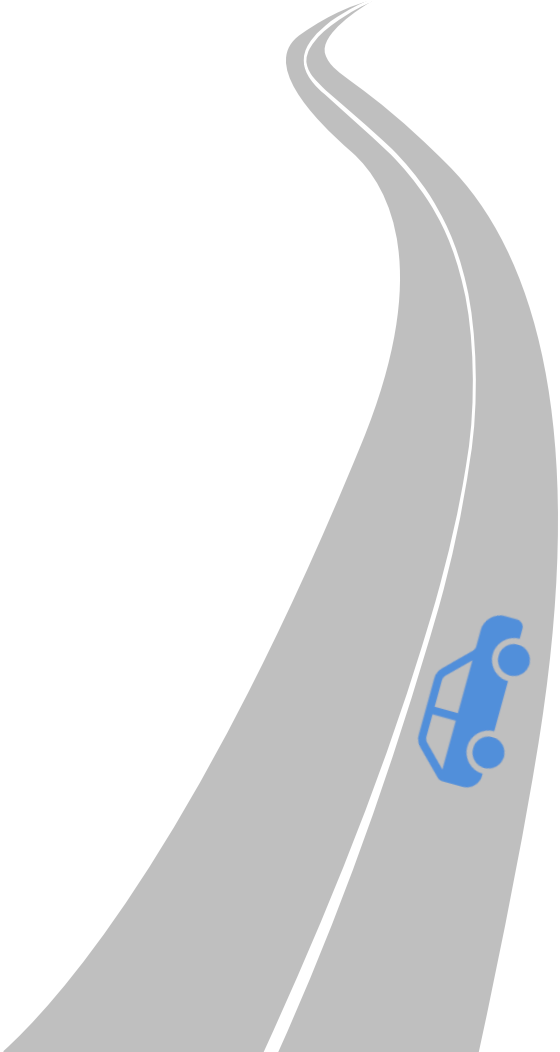
5

Принцип 5. Підтримка конфіденційності

- ✓ Стандарт 5.1 Використання інформації
- ✓ Стандарт 5.2 Захист інформації

Знайомимося з командою!

Сьогодні ми здійснимо подорож разом із нашою командою внутрішнього аудиту, яка зіткнеться з різними етичними та професійними дилемами, і нам знадобиться ваша допомога, щоб подолати труднощі.

Привіт, приємно познайомитися! Ми всі є членами підрозділу внутрішнього аудиту державного департаменту.
- Софія

У нашому повсякденному житті ми стикаємося з проблемами, пов'язаними з етикою та професіоналізмом.
- Олександр

Ми намагаємось дотримуватися Глобальних стандартів внутрішнього аудиту! - Анна

Але іноді ми не завжди знаємо, який найкращий алгоритм дій.
- Андрій

Чи можете ви допомогти нам подолати деякі проблеми, з якими ми стикаємося?
- Наталія

Принцип I. Демонстрація чесності

Принцип I. Демонстрація чесності

Принцип 2. Підтримка об'єктивності

Принцип 3. Демонстрація компетентності

Принцип 4. Належна професійна ретельність

Принцип 5. Підтримка конфіденційності

Принцип I. Демонстрація чесності

Внутрішні аудитори демонструють чесність у своїй роботі та поведінці.

Стандарт I.1 Чесність і професійна сміливість

Стандартні вимоги

- Виконуйте роботу чесно та професійно.
- Будьте правдивими, точними, відвертими, відкритими та шанобливими.
- Не робіть неправдивих, недостовірних або оманливих заяв, а також не приховуйте та не пропускайте результати чи іншу відповідну інформацію.
- Необхідно проявляти професійну сміливість, спілкуючись правдиво та вживаючи відповідних заходів.
- Підтримуйте робочу обстановку, де внутрішні аудитори відчувають підтримку під час представлення результатів.

Рекомендації щодо впровадження

- Обговоріть сценарії, за яких внутрішній аудитор має проявляти чесність або професійну сміливість.
- Шукайте можливості отримання безперервної професійної освіти, пов'язаної з етикою.
- Впроваджуйте тренінги на робочому місці та наставництво.
- Здійснюйте керівництво шляхом наставництва.
- Отримуйте відгуки від зацікавлених сторін, з якими взаємодіють внутрішні аудитори.

Приклади підтвердження відповідності

- План навчання, який включає навчання та тренінги з етики.
- Документація, що підтверджує присутність або участь внутрішніх аудиторів на навчанні та тренінгах з етики.
- Оцінювання результатів роботи, що демонструє чесність і професійну сміливість в якості цілей.
- Відгуки ключових зацікавлених сторін щодо чесності та сміливості внутрішніх аудиторів.

Принцип I. Демонстрація чесності (продовження)

Внутрішні аудитори демонструють чесність у своїй роботі та поведінці.

Стандарт I.2 Очікування організації щодо етичної поведінки

Стандартні вимоги

- Проявляйте розуміння, повагу, відповідність та сприяння законним та етичним очікуванням організації.
- Виявляйте та повідомляйте про випадки поведінки, які суперечать очікуванням організації.
- Заохочуйте та впроваджуйте культуру поведінки в організації, засновану на етиці.
- Повідомляйте про занепокоєння щодо поведінки, яка не відповідає етичним очікуванням організації.

Рекомендації щодо впровадження

- Розуміння очікувань організації щодо етичної поведінки.
- Оцінюйте ризики організації, пов'язані з етикою.
- Визначайте методології для розв'язання етичних питань, включаючи протоколи комунікації для виявлених проблем.
- Враховуйте пов'язані з етикою ризики та заходи контролю під час окремих завдань.
- Повідомляйте (правлінню), якщо буде встановлено, що член вищого керівництва поводить таким чином, що не відповідає етичним очікуванням організації.

Приклади підтвердження відповідності

- Форми, підписані окремими внутрішніми аудиторами, що підтверджують їхнє розуміння та зобов'язання дотримуватися етичної політики та процедур організації
- Плани роботи аудиту, програма та інша документація, яка відображає врахування цілей, ризиків і механізми контролю, пов'язаних з етикою.
- Документація, яка підтверджує, що етичні проблеми були доведені до ради, вищого керівництва та регуляторів відповідно до політики організації та відповідних законів і/або нормативних актів.

Принцип I. Демонстрація чесності (продовження)

Внутрішні аудитори демонструють чесність у своїй роботі та поведінці.

Стандарт 1.3 Законна та етична поведінка

Стандартні вимоги

- Не займайтеся діяльністю, яка є незаконною або дискредитованою щодо організації чи професії внутрішнього аудиту.
- Проявляйте розуміння та дотримуйтеся законів, що стосуються галузі та юрисдикцій, в межах яких працює організація.
- У разі виявлення порушень законодавства чи нормативних актів повідомляйте про ці інциденти фізичним особам або організаціям, які мають повноваження вживати відповідних заходів.

Рекомендації щодо впровадження

- Розробляйте та впроваджуйте методології, які визначають дії, які внутрішні аудитори мають вживати у відповідь на порушення законодавства чи нормативних актів, беручи до уваги відповідну політику організації.
- Встановлюйте методології для підтвердження того, що внутрішні аудитори перебувають під належним наглядом, відповідають Глобальним стандартам внутрішнього аудиту (GIAS) і поведуться етично та професійно.

Приклади підтвердження відповідності

- Підтвердження внутрішніми аудиторами розуміння та прихильності до поведінки, що відповідає правовим і професійним очікуванням.
- Задokumentована методологія вирішення питань, пов'язаних з незаконними або дискредитуючими діями з боку внутрішніх аудиторів та порушеннями законодавчих норм з боку окремих осіб в організації.
- Задokumentоване спілкування між внутрішніми аудиторами та їхніми керівниками та/або юридичними консультантами, яке стосується занепокоєння щодо незаконних або непрофесійних дій.
- Підтвердження перевірки робочої документації аудиторських завдань.

Запитання (Раунд I)

Я проводжу внутрішній аудит і визначила ряд рекомендацій. Представник вищого керівництва тисне на мене, щоб я не зважала на деякі висновки, і каже, що це нічого страшного. Як вирішити цю ситуацію найкращим чином?
- Наталія

1. Що Наталії потрібно зробити в першу чергу? (виберіть усе, що підходить)

- A. Звернутись до кодексу етики та політик/процедур в організації.
- B. Обговорити ці факти з керівником аудиторського завдання, щоб отримати відповідні вказівки щодо вирішення даної ситуації.
- C. Нічого, якщо вище керівництво каже, що все добре, значить, так і має бути.

2. Які дії Наталія має виконати? (виберіть усе, що підходить)

- A. Довести інформацію Керівнику внутрішнього аудиту (CAE) і попросити його повідомити про занепокоєння раді / відповідно до застосовної політики та процедур.
- B. Домовитися з представником вищого керівництва організації та спробувати зрозуміти його позицію.
- C. Вирішити, що представник вищого керівництва, ймовірно, знає найкраще, і не варто його засмучувати.

3. Що може трапитися, якщо Наталія прислухається до вищого керівництва і пропустить висновки? (виберіть усе, що підходить)

- A. Поведінка, що не відповідає етичним вимогам організації, може завдати шкоди департаменту та його співробітникам.
- B. Спроможність Наталії поводитися чесно та із професійною сміливістю може бути поставлена під сумнів.
- C. Нічого, вона дотримувалася вказівок вищого керівництва організації.

Принцип I. Демонстрація чесності (продовження)

Подальше обговорення

Що зробила Наталія?

1. Наталія посилалась на кодекс етики організації, а також обговорила зазначені обставини з керівником аудиторського завдання та наставником.
2. Вона усвідомлює, що ненадання висновків було б дискредитацією, як для неї самої, так і для її організації, оскільки вона не проводила б аудит у спосіб, який узгоджувався з кодексом етики організації.
3. Керівник аудиторського завдання звернув на зазначені обставини увагу керівника служби внутрішнього аудиту (САЕ), і врешті-решт позиція вищого керівництва була повідомлена раді.

Її проактивна позиція підтримує чесність аудиту та відповідає етичним стандартам її професії.

Чому це має значення?

Цей сценарій підкреслює важливість доброчесності, яка є рисою поведінки, що характеризується дотриманням моральних і етичних принципів, включаючи демонстрацію чесності та сміливості діяти на основі відповідних фактів, навіть під час тиску, змушуючи діяти інакше. Чесність є основою інших принципів етики та професіоналізму. Вирішивши повідомити про тиск, Наталія не лише дотримується етичних стандартів, але й захищає доброчесність аудиту та свою професійну довіру, сповіщаючи правду та здійснюючи правильні речі, навіть коли це незручно/важко.

Практичний кейс (Раунд I)

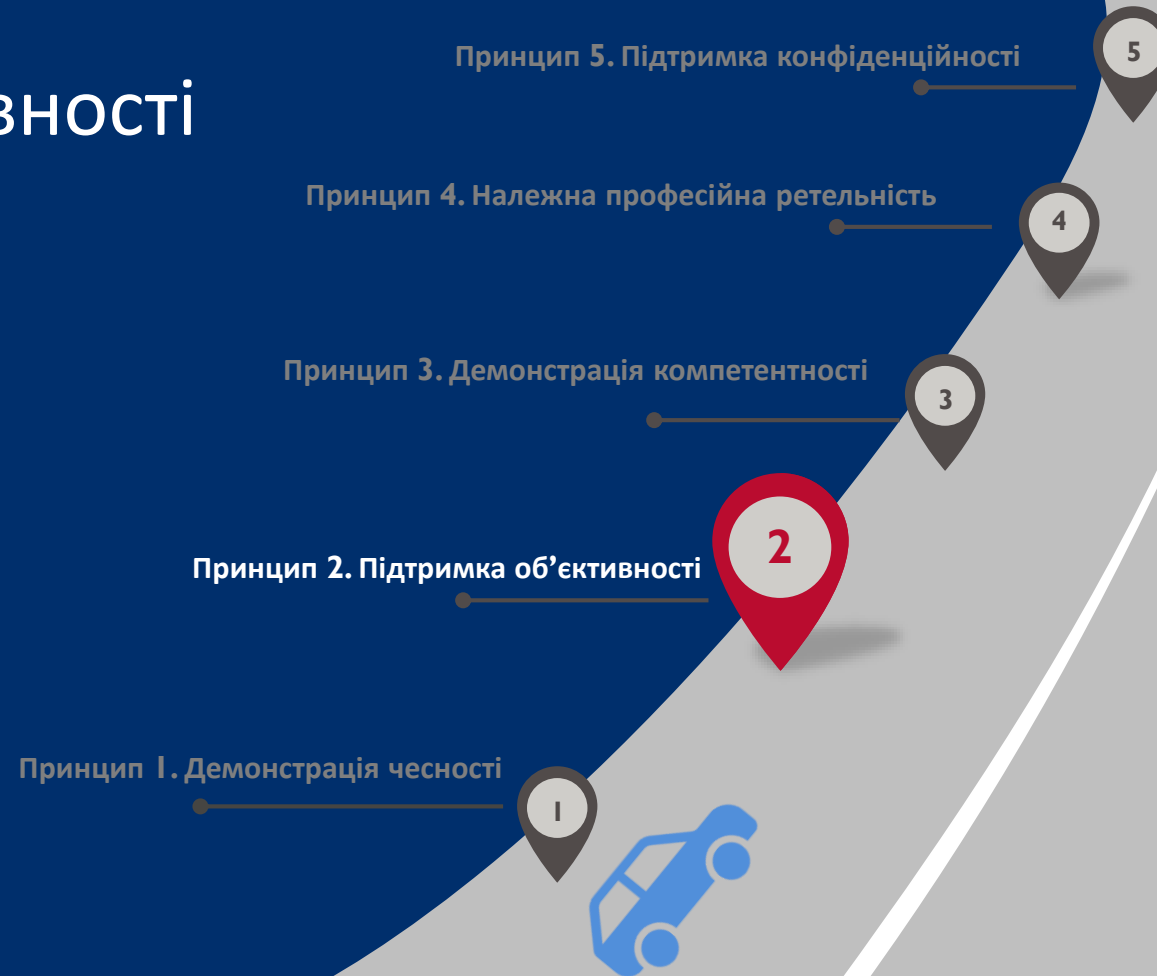
В рамках проведення внутрішнього аудиту щодо використання бюджетних коштів на капітальне будівництво об'єкту соціально-економічного значення в одному із ЦОВВ, керівником внутрішнього аудиту була попередньо погоджена Програма аудиту, яка включала ключові ризики, периметр дослідження, аудиторські процедури та завдання. Разом з тим, в процесі узгодження Програми аудиту, керівник органу (ЦОВВ) надав доручення виключити деякі ризики та відмінити заплановані аудитом процедури щодо їх дослідження. При цьому, попередня оцінка ризиків даного процесу показала, що є доволі висока вірогідність афілійованості основного підрядника із вищим керівництвом ЦОВВ.

У такому разі, які дії можуть забезпечити чесність, демонструючи професійну сміливість:

- ✓ Керівник внутрішнього аудиту може радитись із вищим керівництвом щодо аспектів конкретної перевірки, проте Програма аудиту має формуватися та затверджуватись внутрішнім аудитом, так як є одним із практичних елементів забезпечення незалежності.
- ✓ У разі наявності Аудиторського комітету, даний факт негативного впливу має ескалуватися керівником внутрішнього аудиту на розгляд комітету.
- ✓ Внутрішній аудитор має уникати конфліктних ситуацій, діяти чесно та сміливо, дотримуючись стандартів внутрішнього аудиту. У даному випадку керівник внутрішнього аудиту має наголосити вищому керівництву про неприйнятність будь-яких дій з негативним впливом на принципи аудиту.

Принцип 2.

Підтримка об'єктивності

Принцип 2. Підтримка об'єктивності

Внутрішні аудитори підтримують безстороннє та неупереджене ставлення під час надання послуг внутрішнього аудиту та прийняття рішень.

Стандарт 2.1 Індивідуальна об'єктивність

Стандартні вимоги

- Підтримуйте професійну об'єктивність під час виконання всіх аспектів надання послуг внутрішнього аудиту.
- Застосовуйте безстороннє та неупереджене мислення, формуйте судження на основі вираженої оцінки всіх обставин, що стосуються справи.
- Пам'ятайте про можливі упередження та керуйте ними.

Рекомендації щодо впровадження

- Впроваджуйте тренінги, щоб допомогти внутрішнім аудиторам краще зрозуміти сценарії, що погіршують об'єктивність, і як найкраще їх вирішити.
- Розвивайте усвідомлення того, як ситуації, дії та стосунки можуть негативно вплинути на об'єктивність.
- Звертайте увагу на схильність людей неправильно тлумачити інформацію або робити припущення чи помилки.

Приклади підтвердження відповідності

- Посилання в Положенні внутрішнього аудиту на відповідальність внутрішніх аудиторів за дотримання об'єктивності.
- Політики та процедури, пов'язані із підтримкою та забезпеченням об'єктивності.
- Записи про заплановані та завершені тренінги з об'єктивності, включаючи список учасників.
- Атестаційна форми, які підтверджують усвідомлення внутрішніми аудиторами важливості забезпечення об'єктивності та зобов'язання розкривати будь-які потенційні порушення.
- Задokumentовані відомості про потенційні конфлікти інтересів або інші порушення об'єктивності.

Джерело: [Глобальні стандарти внутрішнього аудиту 2024 року](https://theiia.org) (theiia.org)

Принцип 2. Підтримка об'єктивності (продовження)

Внутрішні аудитори підтримують безстороннє та неупереджене ставлення під час надання послуг внутрішнього аудиту та прийняття рішень.

Стандарт 2.2 Забезпечення об'єктивності

Стандартні вимоги

- Виявляйте та уникайте або пом'якшуйте фактичні, потенційні та уявні порушення об'єктивності.
- Відмовляйтеся від будь-яких матеріальних чи нематеріальних речей, таких як подарунки, винагороди чи послуги, які можуть негативно вплинути на об'єктивність.
- Уникайте конфлікту інтересів, в т.ч. надмірного впливу власних інтересів чи інтересів інших осіб, у тому числі вищого керівництва.
- Утримуйтеся від оцінки конкретних видів діяльності, за які раніше несли відповідальність; потрібно розкрити всі попередні асоціації.
- Встановіть методології для усунення порушень об'єктивності.

Рекомендації щодо впровадження

- Сформулюйте очікування, вимоги та політику щодо персоналу та нагляду за виконанням завдань, плануванням ресурсів, отриманням подарунків або послуг, визначенням ситуацій, які можуть вплинути на об'єктивність, і відповідним реагуванням, коли стане відомо про порушення.
- Застосовуйте розуміння об'єктивності та відповідних політик і процедур для оцінки обставин, які можуть негативно вплинути на об'єктивність, уявну чи іншу, наприклад, конфлікт інтересів.
- Враховуйте об'єктивність у плануванні ресурсів для аудиторського завдання.

Приклади підтвердження відповідності

- Політики та процедури для встановлення факторів, які потенційно здійснюються негативний вплив на об'єктивність, та вжиття необхідних заходів застереження.
- Документація, за допомогою якої внутрішні аудитори підтверджують, що вони або не мають ідентифікованих порушень, або розкрили потенційні порушення
- Джерела зворотного зв'язку щодо сприйняття об'єктивності внутрішніх аудиторів, такі як опитування зацікавлених сторін служби внутрішнього аудиту
- Плани, що містять альтернативні способи виконання заходів, передбачених планом роботи внутрішнього аудиту, у випадках, коли негативного на об'єктивність неможливо було уникнути.

Принцип 2. Підтримка об'єктивності (продовження)

Внутрішні аудитори підтримують безстороннє та неупереджене ставлення під час надання послуг внутрішнього аудиту та прийняття рішень.

Стандарт 2.3 Розкриття недоліків, що впливають на об'єктивність

Стандартні вимоги

- Негайно розкривайте деталі будь-яких порушень об'єктивності (фактичних чи потенційних).
- Обговоріть недоліки з керівництвом об'єкту перевірки, раді та/або вищим керівництвом і визначте відповідні дії для вирішення ситуації.
- Повідомте раді про будь-яке порушення об'єктивності керівника внутрішнього аудиту (САЕ). (Пов'язано зі сферою III: Стандарт 7.1 Організаційна незалежність)

Рекомендації щодо впровадження

- Визначте підхід до розкриття інформації про фактори, що негативно впливають на об'єктивність, та зменшення його наслідків.
- Розгляньте варіанти вирішення проблеми, наприклад перерозподіл персоналу, перепланування аудиторського завдання, коригування обсягу або передача зовнішньому виконавцю чи впровадження нагляду.
- Обговоріть з керівництвом занепокоєння щодо передбачуваного недоліку.

Приклади підтвердження відповідності

- Методології внутрішнього аудиту для виявлення недоліків об'єктивності.
- Документи, що підтверджують наявність чи відсутність недоліків об'єктивності.
- Записи про розкриття недоліків об'єктивності чи/або схвалення заходів щодо зменшення наслідків відповідними сторонами.

Запитання (Раунд 2)

Я відповідаю за проведення внутрішнього аудиту у департаменті, де я раніше працював, і мій близький друг все ще там працює. Що я маю робити?

- Андрій

1. Які потенційні ситуації можуть поставити під загрозу доброчесність Андрія? (виберіть усе, що підходить)

- A. Попередня роль у цьому департаменті може перешкодити об'єктивності.
- B. Стосунки з другом, який працює у департаменті, можуть створити упередженість.
- C. Немає жодних проблем, зв'язки з департаментом дають необхідні знання, які допоможуть в проведенні аудиту.

2. Які дії може вчинити Андрій до початку роботи над аудиторським завданням? (виберіть усе, що підходить)

- A. Обговорити ситуацію з керівником аудиторського завдання та розкрити потенційні недоліки щодо об'єктивності.
- B. Запитайте свого друга, чи є додаткова інформація про департамент.
- C. Потенційно відмовитися від аудиторського завдання.

3. Якщо Андрій почне працювати над аудиторським завданням, який контроль необхідно здійснювати? (виберіть усе, що підходить)

- A. Контроль не потрібен, він спроможний бути об'єктивним, незважаючи на зв'язок із департаментом.
- B. Керівник служби внутрішнього аудиту (САЕ), який здійснює нагляд за аудиторським завданням, повинен задокументувати виявлений недолік та обговорення, а також остаточне рішення щодо подальших дій.
- C. Зберігайте записи про розкриття інформації та відповідь зацікавлених сторін та/або схвалення заходів щодо зменшення негативного впливу.

Принцип 2. Підтримка об'єктивності (продовження)

Подальше обговорення

Що зробив Андрій?

1. Андрій згадує тренінг, проведений в його департаменті, на якому наголошувалося на важливості усвідомлення і управління потенційними упередженнями.
2. Він посилається на політику та процедури департаменту щодо об'єктивності та усвідомлює, що проведення аудиту може вважатися дискредитацією як для нього самого, так і для його департаменту, оскільки він не зможе провести аудит об'єктивно. Він вирішує відмовитися від аудиту.
3. Він інформує свого керівника аудиторського завдання про свою попередню роль у департаменті та свій зв'язок зі своїм другом у департаменті і висловлює своє занепокоєння щодо потенційного конфлікту інтересів.
4. Керівник Андрія погоджується з його рішенням і призначає іншого аудитора для цього проєкту.

Його проактивний підхід забезпечує об'єктивність аудиту та дотримання етичних стандартів його професії.

Чому це має значення?

Цей сценарій підкреслює важливість об'єктивності, тобто неупередженого ментального ставлення, яке дозволяє внутрішнім аудиторам здійснювати професійні судження, виконувати свої обов'язки та досягати мети внутрішнього аудиту без компромісів. Вирішивши взяти самовідвід, Андрій не лише дотримується етичних стандартів, але й захищає об'єктивність аудиту та зміцнює свою професійну довіру. Важливо, щоб аудитори залишалися пильними щодо потенційних конфліктів і вживали відповідних заходів для зменшення наслідків будь-яких ризиків, щоб зберегти об'єктивність своєї роботи. Зазначте, що якщо після розкриття обмеження необхідно залишатися на завданні, будуть потрібні заходи контролю, такі як узгоджений план від вищого керівництва та регулярний нагляд.

Практичний кейс (Раунд 2)

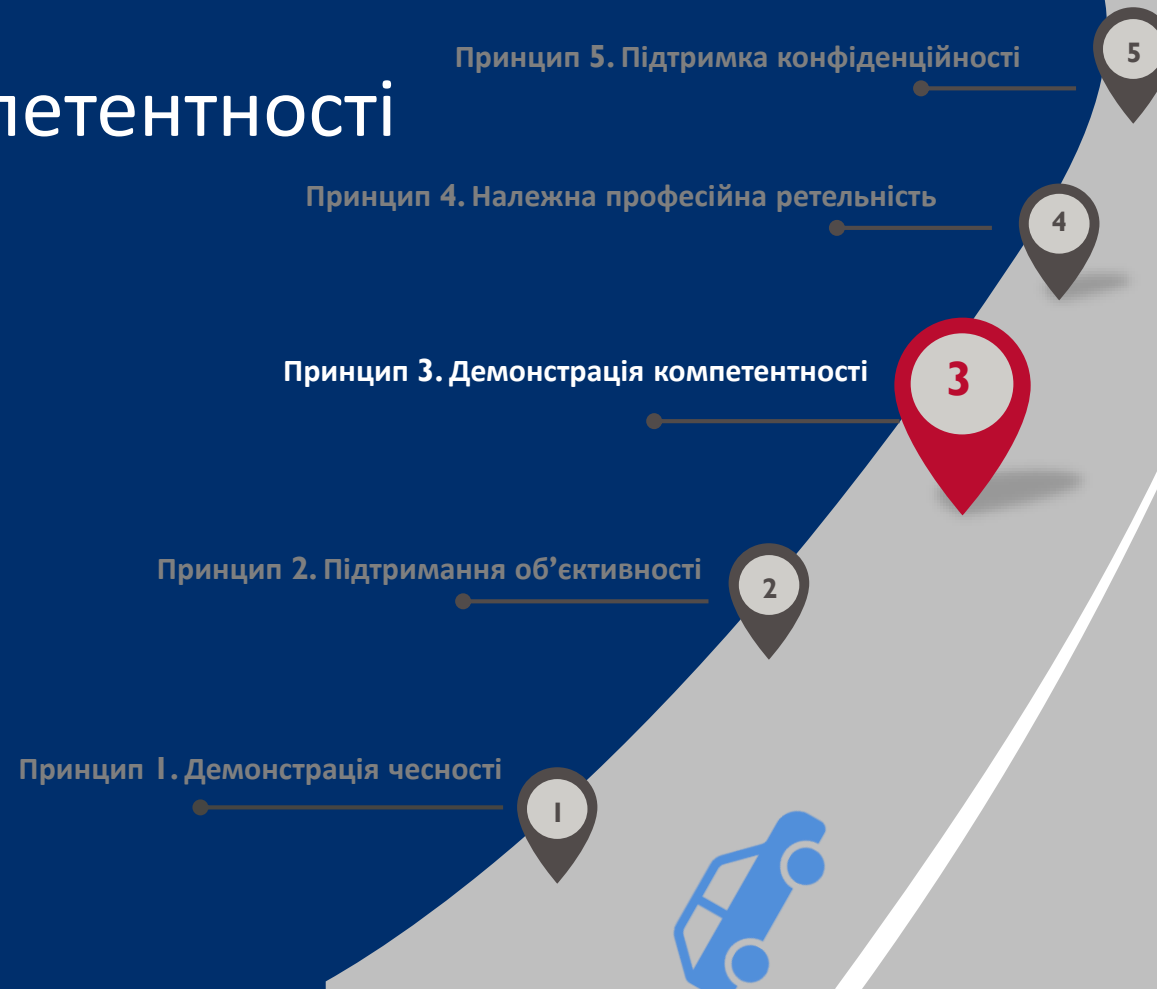
Керівник внутрішнього аудиту в одному із ЦОБВ, отримав завдання від керівника органу очолити робочу групу з оптимізації бізнес-процесів. Це завдання було встановлено відповідно до «Методики аналізу та оптимізації робочих процесів і процедур в органах виконавчої влади». Робоча група складається з представників різних департаментів ЦОБВ, включаючи юристів, економістів та ІТ-спеціалістів. Її завданням є вивчення поточних процедур, ідентифікація вузьких місць, які впливають на ефективність роботи, а також створення оптимізованої моделі процесу «ЯК МАЄ БУТИ».

У такому разі, які дії можуть забезпечити об'єктивність внутрішнього аудиту:

- ✓ Керівник внутрішнього аудиту має звернути увагу вищого керівництва на те, що очолюючи робочу групу виникає реальний негативний вплив на об'єктивність внутрішнього аудиту, адже дані процеси являються об'єктом аудиту.
- ✓ Керівник внутрішнього аудиту може запропонувати надання консультаційних послуг, враховуючі всі необхідні стандарти та дотримання об'єктивності (*тема Консультаційних послуг буде розкрита в окремому тренінгу*).
- ✓ У разі наявності Аудиторського комітету, даний факт негативного впливу на об'єктивність має бути розкритий в належний спосіб. Якщо негативний вплив неминучий, то необхідно встановити запобіжники (наприклад, якщо аудит виконує такі задачі, має бути встановлений незалежний нагляд).

Принцип 3.

Демонстрація компетентності

Принцип 3. Демонстрація компетентності

Внутрішні аудитори застосовують знання, вміння та навички для успішного виконання своїх функцій та обов'язків.

Стандарт 3.1 Компетентність

Стандартні вимоги

- Необхідно мати або здобути компетенції (знання, вміння та навички) для успішного виконання обов'язків.
- Необхідно мати або отримати знання, що відповідають Глобальним стандартам внутрішнього аудиту (GIAS) IIA.
- Необхідно брати участь лише у наданні тих послуг, для виконання яких маєте необхідні компетенції або можете їх здобути.
- Постійно розвивайте і застосовуйте компетенції.
- Забезпечте, щоб функція внутрішнього аудиту колективно володіла (або здобула) необхідними компетенціями для надання послуг внутрішнього аудиту, визначених у Положенні про внутрішній аудит.

Рекомендації щодо впровадження

- Розвивайте компетенції, необхідні для проведення внутрішнього аудиту.
- Отримуйте відповідні професійні сертифікати та проходите відповідні тренінги для розвитку та демонстрації компетенцій.
- Забезпечуйте середовище, яке сприяє професійному розвитку внутрішніх аудиторів.
- Встановлюйте мінімальні вимоги щодо професійного розвитку та забезпечуйте підтримку через фінансування як всередині організації так і за її межами.

Приклади підтвердження відповідності

- Документація з переліком сертифікатів, освіти, досвіду, історії трудової діяльності та інших кваліфікацій внутрішніх аудиторів.
- Документація щодо проходження внутрішніми аудиторами безперервної професійної освіти.
- Документально оформлені результати аналізу якості роботи внутрішніх аудиторів.
- Документація, що містить інформацію про відповідні компетенції, необхідні для виконання плану внутрішнього аудиту, результати аналізу щодо нестачі ресурсів, потреби в навчанні та бюджеті, щоб покрити нестачу ресурсів.

Джерело: [Глобальні стандарти внутрішнього аудиту 2024 року](https://theiia.org) (theiia.org)

Принцип 3. Демонстрація компетентності (продовження)

Внутрішні аудитори застосовують знання, навички та здібності для успішного виконання своїх функцій та обов'язків.

Стандарт 3.2 Безперервний професійний розвиток

Стандартні вимоги

- Підтримуйте та постійно розвивайте компетенції для підвищення ефективності та якості послуг внутрішнього аудиту.
- Займайтесь безперервним професійним розвитком, включаючи освіту та навчання.
- Дотримуйтеся політики безперервної професійної освіти та виконуйте вимоги, що застосовуються до професійних сертифікатів.

Рекомендації щодо впровадження

- Прагніть до безперервного професійного розвитку, такого як самоосвіта, навчання на робочому місці, здобуття нових навичок у процесі виконання спеціальних завдань, наставництво, зворотний зв'язок від керівника, а також безкоштовне і платне навчання.
- Плануйте можливості та виділяйте бюджет на підготовку і навчання персоналу внутрішнього аудиту.
- Проводьте регулярний перегляд та оцінку шляхів розвитку кар'єри персоналу та його потреб у професійному розвитку.

Приклади підтвердження відповідності

- Документально оформлені плани участі у навчальних заходах, професійних конференціях та інших видах безперервної професійної освіти.
- Документація про проходження внутрішніми аудиторами безперервного професійного навчання та отримані сертифікати.
- Оцінка якості роботи та/або плани професійного розвитку внутрішніх аудиторів.
- Документи, що підтверджують активну участь у відповідних професійних організаціях (включаючи ІІА).

Запитання (Раунд 3)

Я головний внутрішній аудитор і хочу бути впевненим, що моя команда готова на майбутнє та має всі належні компетенції для реалізації нашої довгострокової стратегії. Чи можете ви порадити, які кроки я можу обрати?

- Анна

1. Які перші кроки може зробити Анна? (виберіть усе, що підходить)

- A. Провести оцінку компетенцій, щоб зрозуміти, якими навичками володіє команда, і визначити сфери, в яких компетенції слід покращити.
- B. Найняти внутрішніх аудиторів для відкритих посад, щоб допомогти усунути прогалини.
- C. Прийняти фактичний рівень компетентності, і припустити, що немає потреби у вдосконаленні.

2. Як тільки Анна усвідомить компетенцію своєї команди, що вона зможе зробити? (виберіть усе, що підходить)

- A. Сподіватися, що наявних компетенцій буде достатньо для будь-якого завдання.
- B. Задokumentувати сертифікати, освіту, досвід, історію трудової діяльності та іншу кваліфікацію внутрішніх аудиторів.
- C. Запропонувати тренінги або інші можливості для її команди, щоб продовжити безперервний розвиток і зміцнити будь-які сфери, де є можливості для вдосконалення.

3. Що Анна може зробити в майбутньому, щоб переконатися, що у неї є команда з необхідними компетенціями? (виберіть усе, що підходить)

- A. Вести документацію з переліком сертифікатів, освіти, досвіду, історії трудової діяльності та інших кваліфікацій внутрішніх аудиторів.
- B. Визначити можливості розвитку та бюджет для тренінгів.
- C. Встановити мінімальні очікування щодо професійного розвитку та заохочувати прагнення до підвищення професійної кваліфікації.

Принцип 3. Демонстрація компетентності (продовження)

Подальше обговорення

Що зробила Анна?

1. Анна починає оцінювати наявні компетенції команди та документує сертифікати, освіту, досвід, історію трудової діяльності та інші кваліфікації внутрішніх аудиторів у своїй команді.
2. Вона визначає області для вдосконалення, формує очікування команди щодо професійного розвитку, а також те, що її команда виграє від прийняття нового члена на відкриту посаду з відповідними компетенціями.
3. Вона ділиться цими очікуваннями зі своєю командою, а також ресурсами, сертифікатами та тренінгами, які, на її думку, були б корисними її команді.
4. Вона повідомляє своїй команді, що повністю підтримує їх у реалізації цих можливостей і що вона встановила бюджет, який дозволить команді продовжувати свій професійний розвиток.

Її проактивний підхід дозволив Анні набрати компетентну команду, яка зможе успішно виконувати функцію внутрішнього аудиту.

Чому це має значення?

Цей сценарій демонструє важливість підтримки обізнаності про компетенції персоналу, надання внутрішнім аудиторам можливостей для продовження навчання та заохочення їх до професійного розвитку. Оскільки внутрішні аудитори надають різноманітні послуги, компетенції, необхідні кожному внутрішньому аудитору, можуть відрізнитися. Підвищення компетенцій підвищує ефективність і якість послуг, що надаються. Цей сценарій також наголошує на необхідності планувати заздалегідь і перевіряти наявність достатнього бюджету для навчання та сертифікації.

Практичний кейс (Раунд 3)

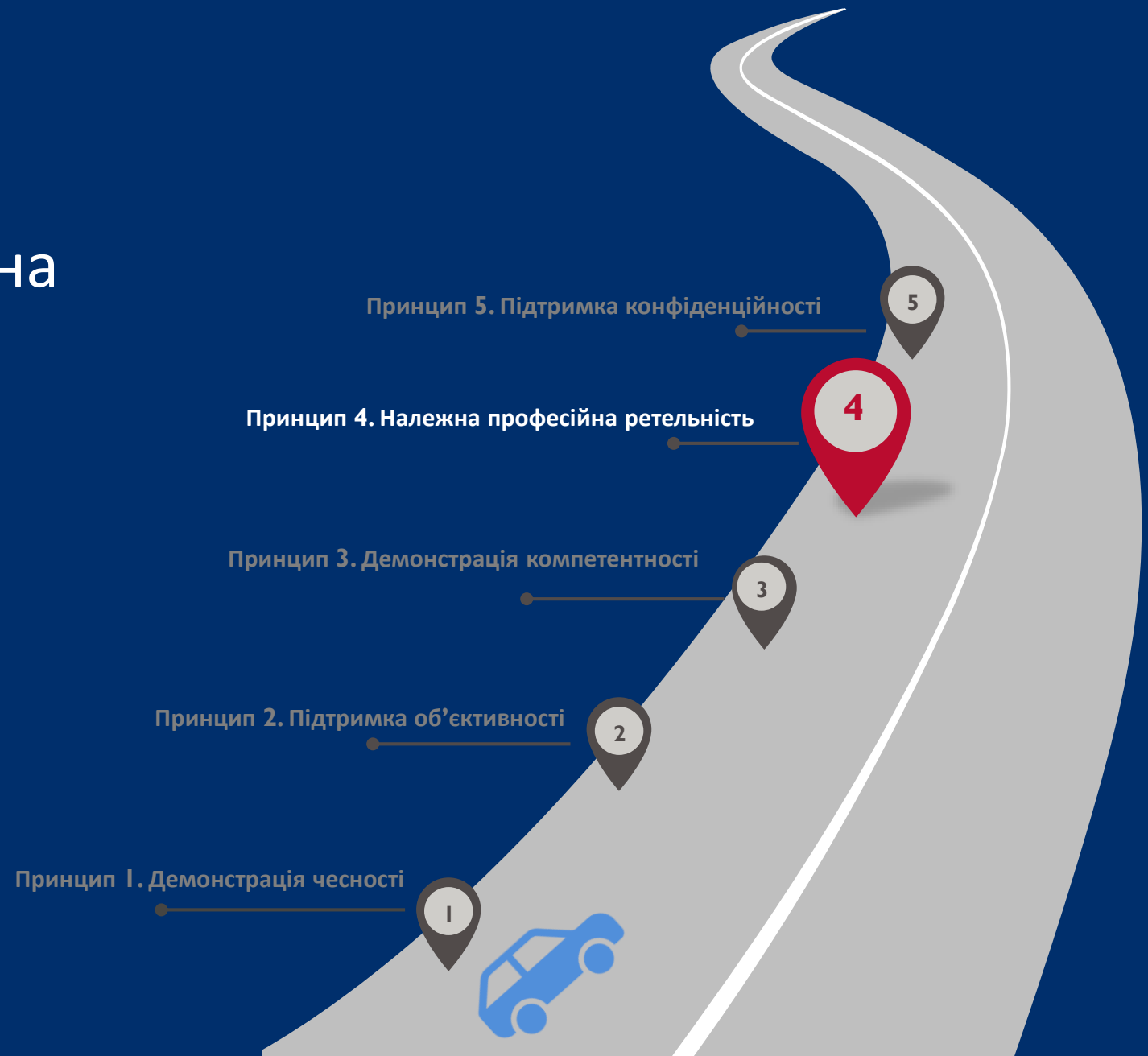
За результатами формування Стратегічного плану діяльності внутрішнього аудиту на 3 роки, було включено ряд комплексних перевірок щодо діяльності комунальних підприємств, які знаходяться в сфері управління органу виконавчої влади. Одним із ключових аспектів такого аудиту передбачена перевірка фінансового обліку та звітності. При цьому підрозділ внутрішнього аудиту володіє в комплексі компетенціями щодо бюджетного обліку і лише один старший аудитор має базові знання та навички господарського обліку.

У такому разі, які дії можуть забезпечити належний рівень компетентності:

- ✓ Керівник внутрішнього аудиту має провести попередню оцінку компетенцій співробітників підрозділу. Варто пам'ятати, що всі співробітники аудиту не повинні мати однакові компетенції, адже цей аспект має кумулятивне значення, тобто оцінюється в комплексі.
- ✓ Керівник внутрішнього аудиту має звернути увагу на той факт, що старший аудитор підрозділу має базові знання та навички господарського обліку, тому необхідно запланувати навчання для даного співробітника з метою підготовки до аудиторських перевірок та посилення компетенції.
- ✓ У разі, якщо керівник внутрішнього аудиту дійшов до висновку, що рівень компетентності підрозділу не дозволяє проводити деякі специфічні аудити, то в такому разі можуть бути залучені зовнішні експерти.

Принцип 4.

Належна професійна ретельність

Принцип 4. Належна професійна ретельність

Внутрішні аудитори проявляють належну професійну ретельність при плануванні та наданні послуг внутрішнього аудиту.

Стандарт 4.1 Відповідність Глобальним стандартам внутрішнього аудиту (GIAS) (довідка з державного сектору)

Стандартні вимоги

- Планувати та надавати послуги внутрішнього аудиту відповідно до GIAS.
- Методологія функції ВА має розроблятися, документуватись та підтримуватись в актуальному стані відповідно GIAS.
- Зазначте використання інших вимог, якщо Стандарти використовуються разом із вимогами, встановленими іншими уповноваженими органами.
- Якщо законодавчі акти не дозволяють дотримуватись будь-яких положень Стандартів або їх частини, задокументуйте та надайте опис обставин, вжитих альтернативних заходів, наслідків заходів та їх обґрунтування.

Рекомендації щодо впровадження

- Аналізуйте зміни Стандартів і вносіть відповідні зміни в методологію функції внутрішнього аудиту.
- Переконайтеся, що програми аудиторських завдань відповідають вимогам Стандартів і що самі завдання виконуються відповідно до вимог Стандартів.
- Задокументуйте обставини, вжиті альтернативні заходи, вплив і обґрунтування, коли неможливо дотриматись вимог або стандартів.

Приклади підтвердження відповідності

- Методологія функції внутрішнього аудиту із зазначенням часу останнього оновлення.
- Підсумкові повідомлення про результати аудиторського завдання, направлені раді та вищому керівництву, в яких розкривається інформація по невідповідності (якщо застосовно).
- Документація з посиланням на закони та/або нормативні акти, якими повинні керуватись внутрішні аудитори і дотримання яких не дозволило забезпечити відповідність Стандартам.
- Результати виконання програми забезпечення та підвищення якості.

Принцип 4. Належна професійна ретельність (продовження)

Внутрішні аудитори проявляють належну професійну ретельність при плануванні та наданні послуг внутрішнього аудиту.

Стандарт 4.2 Належна професійна ретельність

Стандартні вимоги

- Проявляйте належну професійну ретельність шляхом оцінки характеру наданих послуг, обставин їх надання та вимоги до них, зокрема:
 - Стратегії та цілей організації.
 - Адекватності та ефективності процесів керування організацією, управління ризиками та внутрішнього контролю.
 - Витрат у порівнянні з потенційними вигодами від наданих послуг.
 - Обсягів і строків виконання роботи, необхідної для досягнення цілей.
 - Використання відповідних методів, інструментів та технологій.

Рекомендації щодо впровадження

- Почніть з розуміння Положення про внутрішній аудит, план внутрішнього аудиту та фактори, які допомагають визначити, які аудиторські завдання включено до плану.
- Враховуйте інтереси зацікавлених сторін організації.
- Зрозумійте складність, матеріальність і суттєвість у контексті, щоб правильно оцінити та визначити пріоритетність відповідних ризиків.
- Порівняйте витрати на послуги внутрішнього аудиту з вигодами, які можуть бути отримані в результаті.
- Розгляньте використання методів аналізу даних і технологій.

Приклади підтвердження відповідності

- Робочі записи з планування, в яких відображена стратегія та цілі організації та об'єкта аудиту.
- Документально оформлені оцінки з процесів корпоративного управління, управління ризиками та контролю.
- Робочі записи, що підтверджують проведену оцінку ризиків, включаючи ризики помилок, невідповідності нормативно-правовим вимогам і шахрайства.
- Робоча документація, що підтверджує здійснення нагляду за виконанням аудиторських завдань.
- Робочі записи із зустрічей, тренінгів чи інших обговорень належної професійної ретельності.
- Зворотній зв'язок від зацікавлених сторін, отриманий за допомогою опитувань або інших інструментів.
- Програма забезпечення та підвищення якості.

Принцип 4. Належна професійна ретельність (продовження)

Внутрішні аудитори проявляють належну професійну ретельність при плануванні та наданні послуг внутрішнього аудиту.

Стандарт 4.3 Професійний скептицизм

Стандартні вимоги

- Проявляйте професійний скептицизм при плануванні та наданні послуг внутрішнього аудиту, зокрема:
 - Проявляйте допитливість
 - Критично оцінюйте надійність інформації
 - Прямо і чесно висловлюйте занепокоєння та здавайте запитання щодо інформації, яка є суперечливою
 - Прагніть отримати додаткові докази, для формування судження стосовно інформації та тверджень, які можуть бути неповними, непослідовними, хибними або вводити в оману.

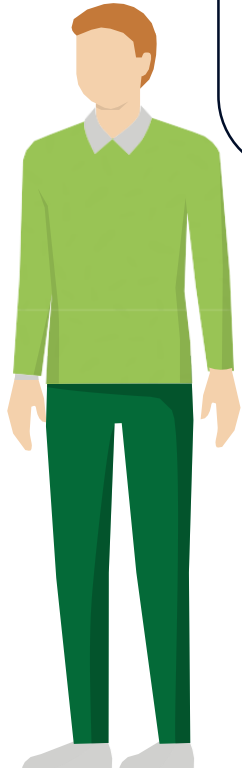
Рекомендації щодо впровадження

- Проявляйте професійний скептицизм, щоб визначити, чи інформація є доречною, надійною та достатньою.
- Проведіть додатковий аналіз, при необхідності, для отримання правильної та повної інформації, необхідної для обґрунтування аудиторського завдання.
- Створіть можливості, такі як тренінги та семінари, для формування компетенції, пов'язаної з професійним скептицизмом.

Приклади підтвердження відповідності

- Документація про заплановане та проведене навчання з відповідних питань, включаючи список учасників.
- Робоча документація, що відображає підхід внутрішнього аудитора до оцінки та перевірки інформації, зібраної під час виконання завдання.
- Документація про те, що неправдива або оманлива інформація розглядалася як результат залучення.
- Робоча документація та комунікації в рамках аудиторського завдання, вивчені та підписані або завізовані керівником аудиторського завдання.

Запитання (Раунд 4)

Я внутрішній аудитор і хочу знати більше про ключові аспекти аудиторського завдання. Чи можете ви надати деяку інформацію?
- Олександр

1. Що Олександр має зробити в першу чергу? (виберіть усе, що підходить)

- A. Ознайомитися із Положенням внутрішнього аудиту, планом внутрішнього аудиту та факторами, які допомагають визначити, які аудиторські завдання включено до плану.
- B. Звернутися до керівника внутрішнього аудиту (CAE), щоб дізнатися, чи змінилися якісь стандарти, а отже, і методології внутрішнього аудиту.
- C. Провести оцінку витрат на послуги внутрішнього аудиту з вигодами, які можуть бути отримані.

2. Якщо Олександр зіткнеться із суперечливою інформацією, що йому робити? (виберіть усе, що підходить)

- A. Пропустити це з висновків, адже, ймовірно, ця інформація не критична.
- B. Бути справедливим та чесним, висловити занепокоєння щодо інформації.
- C. Шукати додаткові докази, щоб сформувавши правильне судження про інформацію, яка може бути неповною, неправдивою або оманливою.

3. Що робити, якщо аудитор не може діяти відповідно до вимог? (виберіть усе, що підходить)

- A. Задokumentувати обставини, вжиті альтернативні дії, вплив і обґрунтування.
- B. Припустити, що його департамент зрозуміє, що він просто зробив те, що вважав за найкраще.
- C. Розкрити факт про те, що він не в змозі відповідати вимогам діючих політик організації.

Принцип 4. Належна професійна ретельність (продовження)

Подальше обговорення

**Що зробив
Олександр?**

1. Перш ніж розпочати своє поточне завдання, Олександр:
 1. Переконається, що його знання методології внутрішнього аудиту та останніх стандартів були максимально актуальними.
 2. Ознайомлюється з положенням про внутрішній аудит, планом внутрішнього аудиту та факторами, які допомагають визначити, які аудиторські завдання включено до плану.
2. Під час свого дослідження він усвідомлює, що заходи контролю в діяльності, яка підлягає перевірці, були належним чином розроблені, тому переваги повної оцінки ефективності цих засобів контролю, ймовірно, варті витрат.
3. У своєму наступному завданні він розуміє, що не може дотримуватись певної вимоги і має повідомити про це керівництву перед початком аудиту.
4. Згідно з політикою організації, Олександр документує обставини, пов'язані із завданням, які дії він має вжити замість цього, їхній вплив і чому він не може дотриматися вимоги.

Підхід Олександра дозволив йому проявляти належну професійну ретельність та діяти в найкращих інтересах тих, хто отримує послуги внутрішнього аудиту.

**Чому це має
значення?**

Цей сценарій підкреслює важливість прояву належної професійної ретельності шляхом дотримання вимог Глобальних стандартів внутрішнього аудиту (GIAS), при цьому визнаючи, що це може бути неможливо, але наголошує на необхідності планування та виконання послуг внутрішнього аудиту з ретельністю, судженням та скептицизмом. Він також демонструє необхідність бути обізнаним із положенням про внутрішній аудит, планом внутрішнього аудиту та тим, що визначає, які завдання включені до цього плану. Крім того, цей сценарій підкреслює цінність допитливого ставлення внутрішніх аудиторів.

Практичний кейс (Раунд 4)

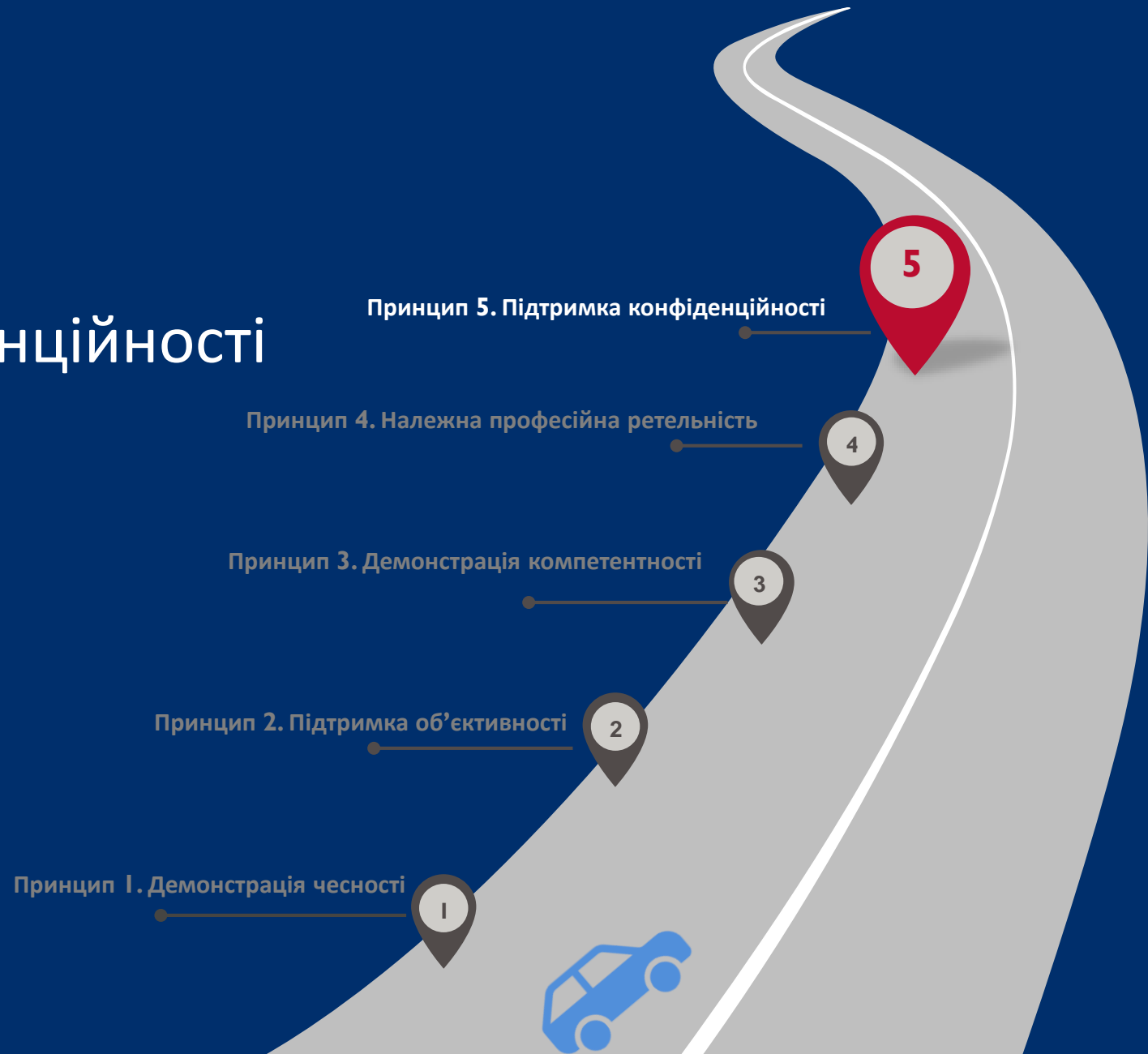
В рамках проведення внутрішнього аудиту закупівель в одному із ЦОВВ, старшим внутрішнім аудитором було проведено аналітичні процедури з перевірки ефективність використання коштів, виділених на закупівлю медичного обладнання під проєкти державних лікарень. Під час перевірки документів і фінансових звітів аудитор ідентифікував ряд невідповідностей. Деякі проєкти отримали більше фінансування, ніж було заплановано, тоді як інші, які потребували додаткових коштів для придбання критичного обладнання, залишилися без належного фінансування. Крім того, звіти про використання коштів містили неточності та розбіжності з початковими планами закупівель.

У такому разі, які дії можуть забезпечити належну професійну ретельність:

- ✓ Внутрішній аудитор повинен застосувати свій професійний скептицизм, щоб уважно розглянути всі можливі сценарії, не обмежуючись лише детальною перевіркою документів та звітів, зокрема: провести додаткові інтерв'ю, виїзне обстеження та встановлення обладнання, звірка із документацією, тощо.
- ✓ Внутрішній аудитор має належним чином задокументувати усі зібрані докази та результати аналітичних процедур, які були направлені на підтвердження ідентифікованих недоліків.
- ✓ Внутрішній аудитор має встановити реальні причини ідентифікованих недоліків та сформулювати рекомендації направлені на їх вирішення.

Принцип 5.

Підтримка конфіденційності

Принцип 5. Підтримка конфіденційності

Внутрішні аудитори використовують і захищають інформацію належним чином.

Стандарт 5.1 Використання інформації (посилання на державний сектор)

Стандартні вимоги

- Під час використання інформації, дотримуйтеся вимог відповідних законодавчих і нормативних актів, політик та процедур.
- Не використовуйте інформацію для особистих цілей, а також всупереч або на шкоду законним і етично обґрунтованим цілям організації.

Рекомендації щодо впровадження

- Розумійте політики та процедури, що стосуються поводження з інформацією та її використання.
- Будьте обізнані та дотримуйтеся будь-яких політик та процедур, пов'язаних із доступом до інформації третіх сторін.
- Обговорюйте політики, процедури та очікування щодо належного використання інформації, до якої є доступ.
- Застосовуйте відповідні заходи цифрової безпеки при роботі з конфіденційними та/або персональними даними.

Приклади підтвердження відповідності

- Ефективно розроблені та функціонуючі заходи контролю доступу до інформації та її використання.
- Документація щодо відповідних процедур і політик, навчальні заходи, пов'язані з належним використанням інформації.
- Протоколи зустрічей, на яких обговорювалося питання належного використання інформації.
- Облік відвідування навчання з використання інформації.
- Документація, якою внутрішні аудитори підтверджують розуміння відповідних законодавчих і нормативних актів, політик та процедур.

Принцип 5. Підтримка конфіденційності (продовження)

Внутрішні аудитори використовують і захищають інформацію належним чином.

Стандарт 5.2 Захист інформації (посилання на державний сектор)

Стандартні вимоги

- Будьте обізнані з обов'язками щодо захисту інформації та поважайте конфіденційність і право власності на інформацію.
- Будьте обізнані та дотримуйтеся вимог законодавчих і нормативних актів, політики та процедур щодо конфіденційності, захисту інформації та інформаційної безпеки, які діють стосовно організації та функції внутрішнього аудиту.
- Не розголошуйте конфіденційну інформацію неуповноваженим особам, окрім випадків, коли таке розкриття обумовлене юридичними або професійними зобов'язаннями.
- Переконайтеся, що функція внутрішнього аудиту дотримується вимог захисту інформації.

Рекомендації щодо впровадження

- Проконсультуйтеся з юристом, щоб краще зрозуміти вплив законодавчих та/або нормативних вимог.
- Впроваджуйте відповідні заходи контролю (наприклад, шифрування даних, захист паролем).
- Дотримуйтеся встановлених процедур, коли доступ до даних більше не потрібен (наприклад, скасуйте цифрові дозволи).
- Періодично оцінюйте та підтверджуйте потреби в доступі до інформації та ефективність роботи засобів контролю доступу.

Приклади доказів відповідності

- Документація щодо впровадження механізмів, які обмежують доступ до інформації та зменшують ризик обходу існуючих засобів контролю
- Документація, що стосується обмежень на поширення робочої документації та підсумкового повідомлення про результати
- Документація, що містить дозволи на розкриття та поширення інформації
- Документація про розкриття інформації, відповідно до вимог законодавства або за погодження юристом, якщо це застосовно, та/або радою та вищим керівництвом
- Підписані угоди про конфіденційність або нерозголошення інформації

Джерело: [Глобальні стандарти внутрішнього аудиту 2024 року](https://theiia.org) (theiia.org)

Запитання (Раунд 5)

Мій колега працює над завданням, схожим на моє. Він запитав мене, чи можу я поділитися інформацією зі свого завдання. Чи можу я це зробити?
- Софія

1. Які дії має вжити Софія, перш ніж вирішити, чи ділитися цією інформацією? (виберіть усе, що підходить)

- A. Перевірити, чи існує юридична або професійна відповідальність за передачу конфіденційної інформації неавторизованим особам.
- B. Обговорити із керівником політику організації щодо захисту та управління інформацією, отриманої під час надання послуг внутрішнього аудиту.
- C. Запитати друга на роботі, чи він коли-небудь ділився інформацією.

2. Які обов'язки Софії щодо конфіденційної інформації? (виберіть усе, що підходить)

- A. Вона повинна дотримуватися відповідної політики, процедур, законів і нормативних актів.
- B. Вона повинна уникати використання інформації у спосіб, який суперечить або шкодить законним та етичним цілям організації.
- C. Вона повинна застосовувати необхідні цифрові та фізичні заходи безпеки для захисту доступу до інформації під час надання послуг внутрішнього аудиту.

3. Які проблеми можуть виникнути у зв'язку з тим, що Софія ділиться інформацією про завдання? (виберіть усе, що підходить)

- A. Ділитись цією інформацією не заборонено, оскільки вони колеги.
- B. Ненавмисні наслідки, такі як шкода репутації та штрафи за порушення законів і/або нормативних актів.
- C. Поширення цієї інформації може завдати шкоди законним і етичним цілям організації.

Принцип 5. Підтримка конфіденційності (продовження)

Подальше обговорення

Що зробила Софія?

1. Софія перевіряє політику своєї організації та розмовляє зі своїм керівником.
2. Вона усвідомлює, що передача інформації своєму другу заборонена та вважатиметься таким, що завдає шкоди законним та етичним цілям організації, і що немає жодних юридичних або професійних причин для передачі будь-якої інформації з неуповноваженій особі.
3. Керівник Софії інформує її, що якби вона поділилася інформацією зі своїм другом, Софія могла б зазнати шкоди репутації та штрафів за порушення законів та/або нормативних актів.

Підхід Софії дозволив їй зберегти репутацію та дотримуватись конфіденційних обов'язків своєї професії.

Чому це має значення?

Цей сценарій підкреслює важливість розуміння своєї ролі у збереженні конфіденційності при доступі до інформації та її використання під час надання послуг внутрішнього аудиту. Внутрішні аудитори повинні поважати цінність та право власності на отриману інформацію, використовуючи її лише для професійних цілей та захищаючи від несанкціонованого доступу як всередині організації, так і ззовні. Це також наголошує на необхідності перегляду політики організації, пов'язаної з дотриманням конфіденційності, та звернення до керівників завдань, щоб уникнути шкоди професійній репутації та потенційних штрафів, пов'язаних із порушенням закону/нормативних актів.

Практичний кейс (Раунд 5)

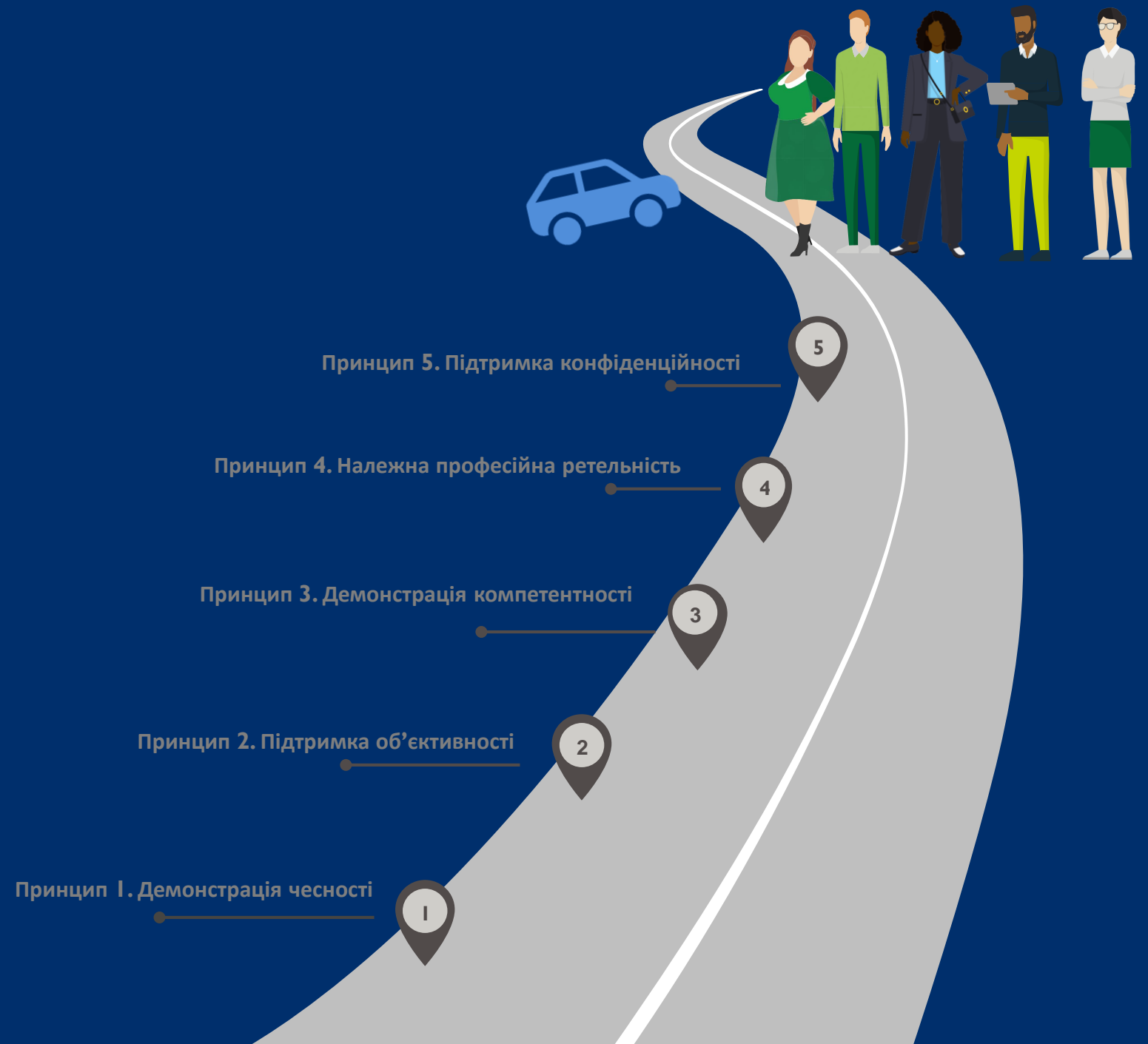

В рамках проведення внутрішнього аудиту в одному із ЦОВВ, внутрішнім аудитором було встановлено та підтверджено випадки нецільового використання коштів, виділених на допомогу за соціальними програмами. Аудитом зафіксовані документи, що підтверджують перевищення витрат, а також факти невиконання запланованих програм. Згодом, через деякий час, в ЦОВВ розпочалась планова перевірка з боку ДАСУ. В рамках цього аудиту ДАСУ було проведено ряд інтерв'ю, в тому числі із підрозділом внутрішнього аудиту з метою ознайомлення із результатами перевірок. Однак, під час інтерв'ю внутрішній аудитор зіткнувся із дилемою: знаючи, що деяка інформація, яка була встановлена під час внутрішнього аудиту, є конфіденційною і не підлягає розголошенню без дозволу керівництва, оскільки стосується внутрішніх службових розслідувань і містить персональні дані.

У такому разі, які дії можуть забезпечити дотримання конфіденційності:

- ✓ Внутрішній аудитор має повідомити зовнішньому контролюючому органу, тобто ДАСУ, короткі результати перевірок та загальну інформацію щодо ідентифікованих фактів порушень.
- ✓ Внутрішній аудитор не надає конфіденційні деталі, що містять персональні дані, але вказує на існування таких фактів. При цьому зауважує щодо готовності надати доступ до конфіденційної інформації за умови отримання офіційного дозволу від керівництва / АК, що відповідає внутрішній політиці конфіденційності, яка прийнята в організації.
- ✓ Внутрішній аудитор має документувати всі запити та відповіді під час інтерв'ю, щоб забезпечити прозорість і відстеження своїх дій.

Підсумки. Сесія запитань та відповідей.

Підсумок отриманих уроків

Висновок зі сфери II: етика та професіоналізм

5 принципів та 13 стандартів

1. Продемонструйте доброчесність (1.1 Чесність і професійна сміливість, 1.2 Етичні очікування організації та 1.3 Правова та етична поведінка)
2. Підтримка об'єктивності (2.1 Індивідуальна об'єктивність, 2.2 Захист об'єктивності та 2.3 Виявлення порушень об'єктивності)
3. Демонстрація компетентності (3.1 Компетентність і 3.2 Постійний професійний розвиток)
4. Належна професійна ретельність (4.1 Відповідність Глобальним стандартам внутрішнього аудиту (GIAS), 4.2 Належна професійна ретельність і 4.3 Професійний скептицизм)
5. Підтримка конфіденційності (5.1 Використання інформації і 5.2 Захист інформації)

Тепер ви можете:

- Окреслити очікування щодо поведінки професійних внутрішніх аудиторів відповідно до Глобальних стандартів внутрішнього аудиту, зокрема у сфері II: етика та професіоналізм.
- Розвивати навички для вирішення загальних етичних дилем на робочому місці та стратегії їх ефективного подолання.
- Сприяти формуванню етичної та професійної культури в межах вашої організації та забезпечувати основу для довіри до роботи та суджень внутрішніх аудиторів.
- Сприяти довірі до професійних внутрішніх аудиторів щодо їхньої роботи та суджень.

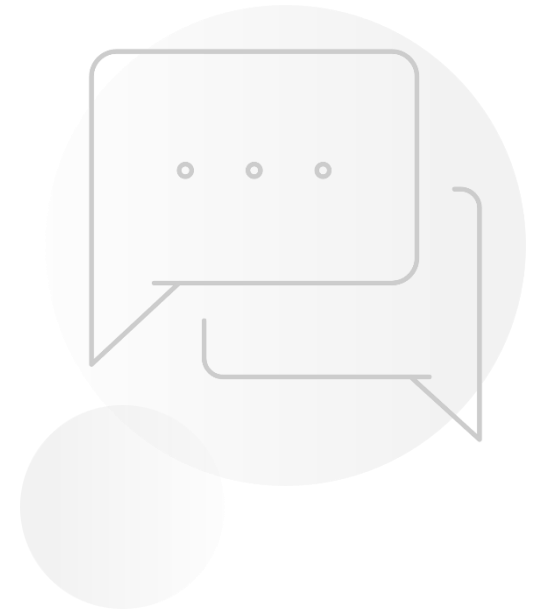
Важливість сфери II

- Домен II є важливим як для керівника служби внутрішнього аудиту (CAE), який відповідає за відповідність функції внутрішнього аудиту цим стандартам, так і для всіх внутрішніх аудиторів, які зобов'язані дотримуватись цих принципів під час виконання своїх посадових обов'язків, як зазначено у доменії II.
- Внутрішні аудитори повинні відповідати вимогам етичних стандартів і професійної поведінки, щоб підтримувати цілі організації та забезпечувати цілісність, об'єктивність і надійність функції внутрішнього аудиту.

Q&A

Запитання та Відповіді

Дякуємо вам за увагу та очікуємо на наступні тренінги

Стежте за новинами

Майстерні Глобальних стандартів внутрішнього аудиту (GIAS):

- Вересень/жовтень 2024 року. Очний тренінг 3. Домен III: Нагляд за функцією внутрішнього аудиту.
- Жовтень/листопад 2024 року. Очний тренінг 4. Домен IV: Управління функцією внутрішнього аудиту.
- Листопад/грудень 2024 року. Очний тренінг 5. Домен V: Надання послуг внутрішнього аудиту.

Навчальні семінари з ІТ Аудиту:

- Вересень 2024 року. ІТ-аудит – Тренінг Частина II
- Жовтень/листопад 2024 року. ІТ-аудит – Тренінг Частина III

Матеріали з попередніх/поточних тренінгів будуть розміщені на сайті Міністерства Фінансів України (MOF) у розділі Департаменту гармонізації ДВФК (CHU) — ви можете перейти за посиланням <https://mof.gov.ua/uk/provedeni-zahodi-z-pitan-dvfk> або скористатись QR-кодом, що наведений праворуч.

